

Handwritten signature

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет: медичний №1
Кафедра пропедевтики внутрішніх хвороб і терапії

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Handwritten signature
Едуард БУРЯЧКІВСЬКИЙ

_____ 2023 рок

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Факультет, курс: медичний, 2

Навчальна дисципліна: Догляд за хворими (практика)

Затверджено:

Засіданням кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб та терапії

Протокол № 1 від 30.08.2023 р.

Завідувач кафедри

Handwritten signature

Олена ЯКИМЕНКО

Розробники:

Розробники:

завідувач кафедри, з.д.н. і т. України, д.мед.н., професор Якименко О.О.

завуч кафедри, к.мед.н., доцент Кравчук О.Є.

доцент, к.мед.н., Клочко В.В.

доцент, к.мед.н., Коломієць С.Н

асистент, к.мед.н., Антіпова Н.Н

асистент, к.мед.н., Маркіна Катерина

асистент, к.мед.н., Коротаєва Вікторія

асистент, к.мед.н., Серебряков Алла

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Практичне заняття № 1

Тема: Основні принципи і організаційні заходи догляду за хворими. Догляд за хворими і його значення у лікувальному процесі. Загальний і спеціальний догляд за хворими терапевтичного профілю. Основні типи лікувальних установ. Структура приймального відділення. Структура терапевтичного відділення. Основні обов'язки молодшого медичного персоналу. Госпіталізація та санітарна обробка хворих. Деонтологія в роботі молодшого медичного персоналу. Організація санітарно-гігієнічного та протиепідемічного режиму

Мета:-знати:

1. Основні принципи медичної деонтології.
2. Зміст догляду за хворими та його роль в структурі загально педіатричних заходів.
3. Основні принципи роботи молодшого і середнього медичного персоналу в приймальному відділенні: прийом, реєстрація, антропометричне обстеження, транспортування хворих.
4. Знати принципи лікарняного, лікувально-охоронного і санітарно-гігієнічного режимів.
5. Знати структуру та принцип роботи приймального та терапевтичного відділення.

3.4 На основі теоретичних знань з теми:

- оволодіти методиками (вміти):

1. Здійснювати догляд за хворими
2. Робити попередню оцінку стану температурного гомеостазу хворого за результатами визначення температури тіла та реєстрацію температурних кривих.
4. Застосовувати загальну методику розпиту хворого, особливості кожного розділу анамнезу.
5. Проводити санітарно-гігієнічні заходи в приймальному та терапевтичному стаціонарах.

Основні поняття: Догляд за хворими, терапевтичний стаціонар, приймальне відділення, терапевтичне відділення, молодший медичний персонал

Обладнання: Ноутбук з презентацією, мультимедійний проектор, індивідуальні завдання за темою практичного заняття, посадові інструкції.

План:

1. Організаційні заходи (привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми, мети заняття, мотивація здобувачів вищої освіти щодо вивчення теми).

Цілі заняття:

- Демонструвати володіння основними принципами медичної деонтології.
- Визначати зміст догляду за хворими та його роль в структурі загально педіатричних заходів.
- Робити попередню оцінку стану температурного гомеостазу хворого за результатами визначення температури тіла та реєстрації температурних кривих

Засвоїти основні принципи організації і роботи стаціонарних лікувальних закладів, у тому числі і терапевтичного профілю.

Оволодіти навичками виконання найпростіших заходів щодо догляду: гігієна палати, постелі, зміна натільної і постільної білизни, особиста гігієна .

Оволодіти основними навичками роботи молодшого і середнього медичного персоналу в приймальному відділенні: прийом, реєстрація, антропометричне обстеження, транспортування хворих

Виховні цілі зв'язані з формуванням професійно значущої підструктури особистості та актуальними аспектами деонтологічної, екологічної, правової, психологічної, патріотичної, професійної відповідальності і т.д.

3. Формування професійних вмінь, навичок (оволодіння навичками, проведення курації, визначення схеми лікування, проведення лабораторного дослідження тощо):

опитування:

1. Основні принципи медичної деонтології.
2. Зміст догляду за хворими та його роль в структурі загально педіатричних заходів.
3. Основні принципи роботи молодшого і середнього медичного персоналу в приймальному відділенні: прийом, реєстрація, антропометричне обстеження, транспортування хворих.
4. Знати принципи лікарняного, лікувально-охоронного і санітарно-гігієнічного режимів.
5. Знати структуру та принцип роботи приймального та терапевтичного відділення.

На основі теоретичних знань з теми:

- оволодіти методиками (вміти):

1. Здійснювати догляд за хворими
2. Робити попередню оцінку стану температурного гомеостазу хворого за результатами визначення температури тіла та реєстрацію температурних кривих.
4. Застосовувати загальну методику розпиту хворого, особливості кожного розділу анамнезу.
5. Проводити санітарно-гігієнічні заходи в приймальному та терапевтичному стаціонарах.

2. Контроль опорного рівня знань (письмова робота, письмове тестування, фронтальне опитування тощо) (у разі необхідності):

вимоги до теоретичної готовності здобувачів до виконання практичних занять (вимоги до знань, перелік дидактичних одиниць); питання (тестові завдання, задачі, клінічні ситуації) для перевірки базових знань за темою заняття.

4. Обговорення теоретичних питань:

- Роль догляду за хворими в лікувально-діагностичному процесі.
- Структура і функції приймального та терапевтичного стаціонару та поліклініки.
- Особливості деонтології в роботі медичних працівників.
- Основні професійні обов'язки молодшого та середнього медичного персоналу в поліклініках та терапевтичних стаціонарах.
- Принципи фахової субординації в системі терапевт — медична сестра — молодший медичний персонал.
- Морально-етичні та деонтологічні засади формування медичного фахівця терапевтичного профілю.
- Структура приймального відділення, терапевтичного відділення та поліклініки.
- Прийом та реєстрація хворих.
- Правила заповнення медичної документації поліклініки та терапевтичного стаціонару (журнал прийому хворих, медична картка стаціонарного хворого, статистична карта).

1 Основні приміщення приймального покою лікарні включають:

- а) оглядові кімнати
- б) санітарний пропускник
- в) ізолятор для приміщення хворих із невстановленим діагнозом
- г) процедурні кімнати
- д) усі вищевказані

2. Спосіб транспортування хворого у відділення лікарні визначає:

- а) лікар швидкої допомоги
- б) дільничний лікар
- в) медична сестра
- г) лікар приймального відділення

3 Основні завдання медичної сестри приймального відділення включають:

- а) обхід та огляд тяжкохворих
- б) проведення диспансеризації хворих
- в) приймання та реєстрацію хворих
- г) виписку хворих

4. Які види медичної документації заповнюються медсестрою в приймальному відділенні лікарні:

- а) Порціонник
- б) Журнал руху хворих у відділенні
- в) Журнал консультацій фахівців
- г) Амбулаторна карта
- д) Медична карта стаціонарного хворого

5. Основні види санітарної обробки хворих:

- а) огляд тіла хворого
- б) огляд волосистої частини голови хворого
- в) стрижка волосся
- г) стрижка нігтів
- д) гігієнічна ванна
- е) усі вище перелічені

6. Основні заходи щодо виявлення педикульозу включають:

- а) заповнення історії хвороби
- б) вимірювання температури тіла хворого
- в) огляд нігтів
- г) огляд волосистої частини голови

7. Які основні способи транспортування хворих у відділення:

- а) лежачи
- б) сидячи
- в) пішки
- г) на каталці
- д) на ношах
- е) усі вище перелічені

8. Транспортування хворих, які перебувають у важкому стані, здійснюється:

- а) пішки
- б) на ліфті
- в) на каталці

відповіді

- 1Д
- 2Г
- 3В
- 4Д
- 5Е
- 6Г
- 7Е
- 8В

Translated with www.DeepL.com/Translator (free version)

Основна

1. Касевич Н.М. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. I-III рівнів акредитації / за ред. В.І. Литвиненка. - 7-ме вид., випр. - К. : Медицина, 2017. - 424 с.
2. Догляд за хворими та сестринська справа; учбовий посібник / Якименко О.О., Кравчук О.Є., Себов Д.М., Антіпова Н.М., Олійник Д.А., Гріценко М.В. під редакцією О.О.Якименко. - Бібл. студ. медика ОНМедУ.- Одеса - 2018 - 216 с.
3. Пропедевтика внутрішньої медицини: підручник / Ю.І. Децик, О.Г. Яворський, Є.М. Нейко та ін.; за ред. О.Г. Яворського. - 6-е вид., випр. і допов. - К.: ВСВ «Медицина», 2020. - 552 с. + 12 с. кольор. вкл
4. Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: навч.посібник /Л.С. Савка, Л.І. Разінкова, О.І. Коцар; за ред. Л.М. Ковальчука, О.В. Кононова. - 4-е вид., переробл. і допов. — К.: ВСВ “Медицина”, 2018.-600 с.

Додаткова

1. Ковальова О.М., Лісовий В.М., Шевченко С.І., Фролова Т.І. Догляд за хворими (практика): підруч. для студ. вищ. мед. закл. освіти III-IV рівнів акредитації.- Вид 3-тє, випр. - К.: Медицина, 2015. — 488 с.

2. Нетяженко В.З., Шуліпенко І.М., Дідківська Л.А. Догляд за хворими (загальний і спеціальний з основами медсестринської техніки): підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. IV рівня акредитації. -К.: Здоров'я, 2013. - 591 с.
3. Медсестринство у внутрішній медицині: підручник / О.С. Стасишин, В.В. Стасюк, І.М.Бандура, І.В. Вібла та ін. - 5-е видання. - ВСВ «Медицина», 2019. - 496 с.
4. Яворський О.Г. DVD-фільм «Догляд за хворими. Основи медсестринської справи» (у 2-х частинах) / Яворський О.Г., аудіо- та відеоматеріали, 2013.
5. Яворський О.Г. DVD-фільм «Огляд хворого. Основи мед сестринської справи» (у 2-х частинах) /Яворський О.Г., аудіо- та відеоматеріали, 2013.
6. Наказ МОЗ України № 460 від 01.06.13 Про затвердження протоколів медичної сестри (фельдшера, акушерки) з догляду за пацієнтом та виконання основних медичних процедур та маніпуляцій. <http://mozdocs.kiev.ua>
7. [Наказ МОЗ України № 798 від 21.09.2010](http://mozdocs.kiev.ua) Про затвердження методичних рекомендацій "Хірургічна та гігієнічна обробка рук медичного персоналу" [електронний ресурс]. - Режим доступу:<http://medsoft.ucoz.ua>
8. Наказ МОЗ України № 110 від 14.02.2012 Про затвердження форм первинної облікової документації та інструкцій щодо їх заповнення, що використовуються у закладах охорони здоров'я незалежно від форми власності та підпорядкування [електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://medsoft.ucoz.ua>.
9. Інтернет-ресурси з питань етико-деонтологічних аспектів роботи медичного працівника: http://archive.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/vzhdu/2011_57/vip_57_13.pdf, http://archive.nbu.gov.ua/portal/chem_biol/Mosv/2012_4/data/article22.pdf, http://archive.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Npd/2012_1/2neranov.pdf.

ЕЛЕКТРОННІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Яворський О.Г. DVD-фільм «Догляд за хворими. Основи медсестринської справи» (у 2-х частинах) / Яворський О.Г., аудіо- та відеоматеріали, 2013.
2. Яворський О.Г. DVD-фільм «Огляд хворого. Основи мед сестринської справи» (у 2-х частинах) /Яворський О.Г., аудіо- та відеоматеріали, 2013.
3. Наказ МОЗ України № 460 від 01.06.13 Про затвердження протоколів медичної сестри (фельдшера, акушерки) з догляду за пацієнтом та виконання основних медичних процедур та маніпуляцій. [електронний ресурс] - Режим доступу: <http://mozdocs.kiev.ua>
4. [Наказ МОЗ України № 798 від 21.09.2010](http://mozdocs.kiev.ua) Про затвердження методичних рекомендацій "Хірургічна та гігієнічна обробка рук медичного персоналу" [електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://medsoft.ucoz.ua>
5. Наказ МОЗ України № 110 від 14.02.2012 Про затвердження форм первинної облікової документації та інструкцій щодо їх заповнення, що використовуються у закладах охорони здоров'я незалежно від форми власності та підпорядкування [електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://medsoft.ucoz.ua>.
6. Інтернет-ресурси з питань етико-деонтологічних аспектів роботи медичного працівника: http://archive.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/vzhdu/2011_57/vip_57_13.pdf, http://archive.nbu.gov.ua/portal/chem_biol/Mosv/2012_4/data/article22.pdf, http://archive.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Npd/2012_1/2neranov.pdf.

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Практичне заняття № 2

Тема: Види транспортування хворих. Перекладання хворого на ліжко. Використання функціонального ліжка. Техніка користування функціональним ліжком. Розміщення пацієнта в положенні Фаулера та

Сімса. Облаштування ліжка хворого. Зміна постільної та натільної білизни тяжкохворих. Допомога лежачому пацієнту під час заміни натільної білизни.

Мета: Ознайомити здобувачів з функціональними ліжками. Здобувачів повинен знати правила транспортування хворих, положення Фаулера та Сімса. здобувач повинен оволодіти технікою заміни постільної та натільної білизни. Розуміння основ деонтології

Основні поняття: Догляд за хворими, терапевтичний стаціонар, приймальне відділення, терапевтичне відділення, молодший медичний персонал.

Обладнання: Ноутбук з презентацією, мультимедійний проектор, індивідуальні завдання за темою практичного заняття, посадові інструкції.

План:

1. Організаційні заходи (привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми, мети заняття, мотивація здобувачів вищої освіти щодо вивчення теми).

2. Контроль опорного рівня знань (письмова робота, письмове тестування, фронтальне опитування тощо) (у разі необхідності): вимоги до теоретичної готовності здобувачів до виконання практичних занять (вимоги до знань, перелік дидактичних одиниць); питання (тестові завдання, задачі, клінічні ситуації) для перевірки базових знань за темою заняття.

Наказ МОЗ України № 460 від 01.06.13 Про затвердження протоколів медичної сестри (фельдшера, акушерки) з догляду за пацієнтом та виконання основних медичних процедур та маніпуляцій. [електронний ресурс] – Режим доступу: <http://mozdocs.kiev.ua>

Наказ МОЗ України № 798 від 21.09.2010 Про затвердження методичних рекомендацій "Хірургічна та гігієнічна обробка рук медичного персоналу" [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://medsoft.ucoz.ua>

Наказ МОЗ України № 110 від 14.02.2012 Про затвердження форм первинної облікової документації та інструкцій щодо їх заповнення, що використовуються у закладах охорони здоров'я незалежно від форми власності та підпорядкування [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://medsoft.ucoz.ua>.

3. Формування професійних вмінь, навичок (оволодіння навичками, проведення курації, визначення схеми лікування, проведення лабораторного дослідження тощо):

Алгоритм перекладання пацієнта на ліжко.

Правила використання функціонального ліжка

Розміщення пацієнта в положенні Фаулера та Сімса.

Алгоритм зміни постільної та натільної білизни тяжкохворих.

Назовіть види транспортувань

4. Обговорення теоретичних питань:

-Роль догляду за хворими в лікувально-діагностичному процесі.

-Вплив положення пацієнта в ліжку на лікувальний процес

Опишіть основні види транспортування пацієнта в терапевтичному стаціонарі

Алгорит заміни по постільної та натільної білизни тяжкохворих.

Розміщення пацієнта в положенні Фаулера та Сімса.

Деонтологія в терапевтичному стаціонарі

4. Обговорення теоретичних питань:

1. Які основні способи транспортування хворих у відділення:

- а) лежачи
- б) сидячи
- в) пішки
- г) на каталці
- д) на ношах
- е) усі вище перелічені

2. Транспортування хворих, які перебувають у важкому стані, здійснюється:

- а) пішки
- б) на ліфті
- в) на каталці

3. У разі переломів хребта транспортування хворих у відділення здійснюється:

- а) пішки
- б) на каталці
- в) на ношах
- д) на ношах із жорстким ложем

4. За крововиливом у головний мозок транспортування хворих у відділення здійснюється:

- а) пішки
- б) на каталці
- в) на ношах

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Практичне заняття № 3

Тема: Основні професійні обов'язки молодшого та середнього персоналу. Особиста гігієна медичного персоналу. особиста гігієна пацієнтів. Вмивання та обтирання лежачих пацієнтів. Догляд за волоссям: миття, розчісування, стрижка та гоління. Догляд за очима: промивання, очні ванночки. Догляд за вухами: оброблення зовнішнього слухового ходу. Догляд за носовими ходами. Догляд за порожниною рота у важкохворих, огляд, зволоження, протирання, чищення зубів, полоскання. Догляд за статевими органами: підмивання, висушування. Догляд за шкірними складками з метою профілактики попрілостей. Пролежні: основа причина та фактори ризику їх виникнення. Ділянки утворення

пролежнів, ступені тяжкості. Комплексна профілактика пролежнів. Догляд за шкірою за наявності пролежнів. Користування гумовим колом та протипролежневим матрацом.

Мета

Ознайомитись з особливостями гігієни у тяжкохворих. Вивчити алгоритм техніки гігієнічної та хірургічної обробки рук. Вивчити особливості гігієнічних заходів догляду за очима, носом, вухами, ротовою порожниною. Ознайомитись з поняттям пролежні, етіологію виникнення та заходи, щодо превенції пролежнів у тяжкохворих пацієнтів. Важливість гігієнічного догляду за тяжкохворими пацієнтами в терапевтичного стаціонару. Розуміння основні професійні обов'язки молодшого та середнього персоналу, техніки обробки рук, догляду за вухами, ротовою порожниною, очима, носом, профілактику пролежнів, догляду за волоссям, зубами, правила гоління.

Основні поняття: Догляд за хворими, терапевтичний стаціонар, протипролежневий матрац, терапевтичне відділення, молодший медичний персонал

Обладнання: Ноутбук з презентацією, мультимедійний проектор, індивідуальні завдання за темою практичного заняття, посадові інструкції.

План:

1. Організаційні заходи (привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми, мети заняття, мотивація здобувачів вищої освіти щодо вивчення теми).

2. Контроль опорного рівня знань (письмова робота, письмове тестування, фронтальне опитування тощо) (у разі необхідності): вимоги до теоретичної готовності здобувачів до виконання практичних занять (вимоги до знань, перелік дидактичних одиниць); питання (тестові завдання, задачі, клінічні ситуації) для перевірки базових знань за темою заняття.

3. Формування професійних вмінь, навичок (оволодіння навичками, проведення курації, визначення схеми лікування, проведення лабораторного дослідження тощо):

Опитування:

1. Користування гумовим колом та протипролежневим матрацом.
  2. Вмивання та обтирання лежачих пацієнтів.
  3. Догляд за волоссям: миття, розчісування, стрижка та гоління.
  4. Догляд за очима: промивання, очні ванночки.
  5. Догляд за вухами: оброблення зовнішнього слухового ходу.
  6. Догляд за носовими ходами.
  7. Догляд за порожниною рота у важкохворих, огляд, зволоження, протирання, чищення зубів, полоскання.
  8. Догляд за статевими органами: підмивання, висушування.
  9. Догляд за шкірними складками з метою профілактики попрілостей.
  10. Пролежні: основа причина та фактори ризику їх виникнення.
  11. Ділянки утворення пролежнів, ступені тяжкості.
  12. Комплексна профілактика пролежнів.
  13. Догляд за шкірою за наявності пролежнів.
4. Обговорення теоретичних питань:

1. Що сприяє розповсюдженню нозокоміальних інфекцій?

- а) порушення правил асептики і антисептики у лікарні;
- б) клопи і таргани;
- в) хворі на педикульоз.

2. З якою метою хворим з захворюваннями серцево-судинної системи, що страждають на важку задишку, рекомендують приймати в постелі положення напівсидячи?

- а) у такому положенні зручніше годувати;
- б) зменшується застій крові в малому колі кровообігу;
- в) зменшується загроза виникнення пролежнів.

3. У чому полягає основне призначення функціонального ліжка?

- а) вона дозволяє надати хворому найбільш вигідне і зручне для нього положення;
- б) її можна легко і швидко пересувати;
- в) вона полегшує медперсоналу виконання їх функцій по догляду та лікуванню.

4. Як часто слід проводити зміну натільної та постільної білизни?

- а) 1 раз на 10 днів;
- б) щотижня після ванни чи душу;
- в) по мірі забруднення, але не рідше 1 разу на 10 днів.

5. Чи можуть виникати пролежні при вимушеному сидячому положенні хворого?

- а) не можуть, оскільки пролежні утворюються тільки у положенні хворого на спині, на животі або на боку;
- б) можуть в ділянці сідничних бугрів;
- в) не можуть, оскільки при сидячому положенні між кістковими виступами і матрацом залишається великий шар підшкірно-жирової клітковини і м'язової тканини.

6. Чому підкладне коло не можна надувати занадто сильно?

- а) він швидко вийде з ладу;
- б) йому важко буде надати в ліжку стійкого положення;
- в) він повинен змінювати свою форму при рухах хворого.

7. Що слід виконати на початковій стадії утворення пролежнів?

- а) посилити всі профілактичні заходи (стан ліжка, зміна положення хворого, ретельний туалет шкіри);
- б) використовувати різні біологічно активні мазі;
- в) провести хірургічне лікування;
- г) призначити фізіопроцедури на уражені ділянки (УВЧ, УФО);
- д) обробити уражені ділянки 1% розчином діамантового зеленого, міцним розчином марганцевокислого калію, 5-10% розчином йоду.

8. У тяжкохворого відмічається підвищена ламкість і випадіння волосся. Чи потрібно йому розчісувати волосся?

- а) обов'язково і як можна частіше;

- б) намагатися не розчісувати волосся взагалі;
- в) розчісувати як звичайно, але використовувати рідкий гребінь.

9. Чому недоцільно закапувати в очі більше 1-2 крапель лікарських розчинів?

- а) очні краплі містять сильнодіючі речовини;
- б) в кон'юнктивальній порожнині не утримується більше 1 краплі розчину;
- в) велика кількість рідини несприятливо впливає на стан кон'юнктиви.

10. Чи потрібно при носовій кровотечі рекомендувати хворому нахилити голову назад?

- а) так, оскільки при цьому швидше зупиниться кровотеча;
- б) слід рекомендувати тільки при дуже сильній носовій кровотечі;
- в) не потрібно, так як кровотеча не зупиниться; кров буде стікати по задній стінці носоглотки, що ускладнить правильну оцінку динаміки кровотечі.

4. Підбиття підсумків:

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Практичне заняття № 4

Тема: Особистості догляду за тяжкохворими. Техніка підкладання металевого та гумового судна тяжкохворим. Техніка подавання сечоприймача лежачим пацієнтам. Догляд за постійним сечовим катетером. Догляд за колостоמוю. Клізми, техніка виконання різних видів клізми. Годування важкохворих. Харчування літніх пацієнтів, пацієнтів старшого віку. Поняття про реанімацію. Поняття про клінічну та біологічну смерть. Правила поводження з агонуючими пацієнтами. Правила поводження з трупом.

Мета:

Ознайомитись з важливістю знань видів та методики організації і застосування клізм. Ознайомитись з поняттями клінічної та біологічної смерті, вивчити правила поводження з трупом. Ознайомитись з методикою постановки сечового катетеру. Ознайомитись та засвоїти алгоритм серцево-легеневої реанімації (СЛР) САВ. Вивчити показання та протипоказання до різних видів клізм. Вивчити показання та протипоказання для постановки сечового катетеру. Вивчити поняття клінічної та біологічної смерті. Вивчити алгоритм СЛР.

Основні поняття: Догляд за хворими, терапевтичний стаціонар, приймальне відділення, терапевтичне відділення, молодший медичний персонал, серцево-легенева реанімація, клінічна та біологічна смерть.

Обладнання: Ноутбук з презентацією, мультимедійний проектор, індивідуальні завдання за темою практичного заняття, посадові інструкції.

План:

1. Організаційні заходи (привітання, перевірка присутніх, пові-

домлення теми, мети заняття, мотивація здобувачів вищої освіти щодо вивчення теми).

2. Контроль опорного рівня знань (письмова робота, письмове тестування, фронтальне опитування тощо) (у разі необхідності): вимоги до теоретичної готовності здобувачів до виконання практичних занять (вимоги до знань, перелік дидактичних одиниць); питання (тестові завдання, задачі, клінічні ситуації) для перевірки базових знань за темою заняття.

3. Формування професійних вмінь, навичок (оволодіння навичками, проведення курації, визначення схеми лікування, проведення лабораторного дослідження тощо):

опитування:

перелічити правила застосування клізм.

перелічити правила постановки катетерів.

перелічити правила проведення СЛР.

перелічити правила поведінки з трупом.

4. Обговорення теоретичних питань:

Яка основна відмінність клінічної смерті від передуючих їй станів:

A. Відсутність свідомості

B. Відсутність кровообігу та дихання

C. Відсутність рефлексів

D. Відсутність пульсу на периферії

E. Відсутність активних рухів

За якими трьома клінічними ознаками можна діагностувати зупинку серця:

A. Блідість+падіння АТ+тахікардія

B. Відсутність свідомості+звуження зіниць+відсутність пульсу на периферичних артеріях

C. Гіперемія+звуження зіниць+відсутність пульсу на периферичних артеріях

D. Блідість+розширення зіниць+відсутність пульсу на периферичних артеріях

E. Блідість+розширення зіниць+відсутність пульсу на центральних артеріях

Чим обумовлений перехід переагонального стану в агональний:

A. Прогресуючим пригніченням ССС

B. Прогресуючим пригніченням дихальної системи

C. Прогресуючим пригніченням ЦНС

D. Прогресуючим пригніченням ендокринної системи

E. Прогресуючим пригніченням функції нирок.

Що є спільним для термінальних станів:

A. Оборотність змін в організмі

B. Повне пригнічення свідомості

C. Відсутність рефлексів

D. Відсутність дихання

E. Відсутність серцебиття

24. Де необхідно розташувати руки під час непрямого масажу серця:

A. На нижній третині груднини

B. На середній третині груднини

C. На верхній третині груднини

D. У 3 міжребер'ї зліва

E. У 3 міжребер'ї справа

Яке повинно бути співвідношення частоти дихання та компресій грудної клітки у випадку якщо реанімуючих двоє:

A. 1/20

B. 20/1

C. 1/5

D. 5/1

E. 1/10

Яке повинно бути співвідношення частоти дихання та компресій грудної клітки у випадку якщо реанімуючий один:

A. 1/15

B. 15/1

C. 2/15

D. 15/2

E. 1/10

4. Підбиття підсумків:

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Практичне заняття № 5

Тема: Організація санітарно-гігієнічних та протиепідемічних режимів. Прибирання приміщень. Види дезінфікуючих засобів. Приготування дезінфікуючих розчинів. Обробка підлоги, стін, поверхонь. Генеральна та текуча прибирання. Утилізація медичних відходів.

Мета: Ознайомитись з важливістю знань видів та методів приготування дезінфікуючих розчинів. Ознайомитись з поняттями різних видів прибирання. Ознайомитись з правилами утилізації виробів медичного призначення. Вивчити правила різних видів прибирання. Вивчити етапи предстерилізаційної очистки та місце дезінфекції в процесі. Вивчити правила утилізації виробів медичного призначення. Вивчити правила організації санітарно-гігієнічного та протиепідемічного режимів. Особливості санітарно-гігієнічного та протиепідемічного режимів. Особливості проведення дезінфекції. Особливості проведення різних видів прибирання

Основні поняття: Догляд за хворими, терапевтичний стаціонар, приймальне відділення, терапевтичне відділення, молодший медичний персонал, прибирання, дезінфікуючий розчин.

Обладнання: Ноутбук з презентацією, мультимедійний проектор, індивідуальні завдання за темою практичного заняття, посадові інструкції.

План:

1. Організаційні заходи (привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми, мети заняття, мотивація здобувачів вищої освіти щодо вивчення теми).
2. Контроль опорного рівня знань (письмова робота, письмове тестування, фронтальне опитування тощо) (у разі необхідності): вимоги до теоретичної готовності здобувачів до виконання практичних занять (вимоги до знань, перелік дидактичних одиниць); питання (тестові завдання, задачі, клінічні ситуації) для перевірки базових знань за темою заняття.
3. Формування професійних вмінь, навичок (оволодіння навичками, проведення курації, визначення схеми лікування, проведення лабораторного дослідження тощо): особливості санітарно-гігієнічного та протиепідемічного режимів

особливості проведення дезінфекції
особливості проведення різних видів прибирання

4. Обговорення теоретичних питань:

Опитування:

- перелічити види прибирання терапевтичного стаціонару.
- перелічити документаці, яку потрібно заповнити після певного виду прибирання.
- перелічити правила утилізації виробів медичного призначення.
- перелічити види та особливості протиепідемічного режиму.

Тести:

1. Що сприяє розповсюдженню нозокоміальних інфекцій?

- а) порушення правил асептики і антисептики у лікарні;
- б) клопи і таргани;
- в) хворі на педикульоз.

2. Які дезінфікуючі розчини використовують для вологого прибирання?

- а) 0,5% розчин хлорного вапна;
- б) 10% розчин хлорного вапна;
- в) 1% розчин хлораміну;
- г) 3% розчин перекису водню;
- д) розчин марганцевокислого калію.

3. Як часто слід проводити вологе прибирання палат?

- а) щоденно;
- б) за необхідністю;
- в) за необхідністю, але не рідше двох раз на добу.

4. Назвіть документ, який заповнюється у приймальному відділенні при виявленні у хворого інфекційного захворювання:

- а) Історія хвороби. б) Обміннакарта.
- 21
- в) Екстренеповідомлення.
  - г) Журнал прийому хворого.

5. До якого часу має бути закінчене перше вологе прибирання палат?

- а) До 7.00
- г) До 10.00
- б) До 8.00
- д) Нерегламентується.
- в) До 9.00

6. Який норматив корисної площі лікарняної палати з розрахунку на одного хворого?

- а) 4-5м²
- в) 7м²
- б) 6м²
- г) 8м²

7. Яке призначення приліжкових тумбочок?

- а) Для зберігання медикаментів.
- б) Для зберігання верхнього одягу хворого.
- в) Для зберігання предметів особистої гігієни

з вибірковою групою правильних відповідей – II рівень:

8. Що сприяє виникненню тарганів у відділеннях лікарні?

- а) несвоєчасне видалення відходів їжі і неякісне прибирання приміщень харчоблоку;
- б) щілини у стінах і плінтусах;
- в) внутрішньолікарняні інфекції;
- г) недостатня санітарна обробка хворих.

9. У хворого із запаленням легень, що отримує пеніцилін, виникли білі нальоти на слизовій оболонці ротової порожнини. Що слід зробити?

- а) посилити догляд за ротовою порожниною;
- б) взяти мазок із слизової оболонки ротової порожнини для бактеріологічного дослідження;
- в) рекомендувати хворому частіше чистити зуби;
- г) рекомендувати хворому зняти зубні протези;
- д) призначити протигрибкові препарати (наприклад ністатін).

10. Виберіть гігієнічні норми щодо палати терапевтичного відділення:

- а) висота кімнати не повинна бути нижчою 2,5-3 м.;
- б) висота кімнати не повинна бути нижчою 3-3,5 м.;
- в) відстань між ліжками повинна бути не меншою 1 метра;
- г) відстань між ліжками повинна бути не меншою 0,5 метра;
- д) співвідношення площі вікон до підлоги має складати 1:6;
- е) співвідношення площі вікон до підлоги має складати 1:8.

11. Які розрізняють види дезінфекції?

- а) профілактична;
- б) бактерицидна;
- в) волога;
- г) заключна.

12. Які розрізняють методи дезінфекції?

- а) механічний;
- б) біологічний;
- в) хімічний;
- г) фізичний.

4. Підбиття підсумків:
